

КОМПЕТЕНЦІЯ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

COMPETENCE OF THE MINISTRY OF JUSTICE OF UKRAINE AND ITS SIGNIFICANCE FOR THE DEVELOPMENT OF THE INFORMATION SOCIETY

Цибулін Т.Г., к.ю.н.

В даній публікації піднімається та піддається науковому осмисленню питання про сутність діяльності Міністерства юстиції України та її нормативне визначення. Наголошено, що інформація – це джерело діяльності системи органів виконавчої влади, за її допомогою, на її основі публічне адміністрування здійснюється, функції і завдання держави виконуються. Роль Міністерства юстиції в забезпеченні належного обігу інформації, її захисті та охороні, спрямуванні на забезпечення реалізації прав і свобод людини, на їх охорону і захист є не меншою, ніж тих публічних адміністрацій, які прямо задіяні в управлінні інформаційним простором України, і впливає відповідно із компетенції Міністерства юстиції. Підкреслено, що питання компетенції Міністерства юстиції є малодослідженим, але перспективним науковим напрямком, який дає змогу встановити сутність інструментарію управлінської праці цього органу виконавчої влади, вдосконалити його і забезпечити в його роботі всіх конституційно встановлених засад, що мають своїм центром права і свободи людини. Встановлено, що адміністративно-правовий статус Міністерства юстиції України зумовлюється його призначенням та віднесенням його до системи органів виконавчої влади, які за своєю правовою природою є колективними суб'єктами права. В науці адміністративного права група таких суб'єктів наразі має назву «публічні адміністрації», які, на відміну від приватних осіб, через участь в адміністративних правовідносинах реалізують не власні потреби та інтереси, а уособлюючи волю суспільства, виконують функції і завдання держави, діють від її імені та в загальносуспільних інтересах. Тому й статус у таких учасників правовідносин є дещо іншим, ніж у приватних осіб (індивідуальних суб'єктів права). Особливості полягають в тому, що в нормативному регулюванні правового становища публічних адміністрацій права та обов'язки є ніби то похідними – першочергові елементи їх правового статусу – мета, завдання, функції, компетенція та повноваження. Власне дослідженню компетенції Міністерства юстиції України присвячена публікація. Але таке питання було б занадто широким та вже дослідженим, нас же зацікавила діяльність Міністерства юстиції України з огляду на її пов'язаність із інформацією та роллю в інформаційному суспільстві, яке є новим етапом розвитку постіндустріального суспільства, де інформація повністю керує життєдіяльністю людини, визначає її характер та спрямованість.

Ключові слова: виконавчо-розпорядча діяльність, публічне адміністрування, публічне управління, державне управління, правова політика, юстиція, адміністративні правовідносини, наука адміністративного права, управлінська діяльність, органи виконавчої влади, функції, компетенція, сфера відання, інформація, публічна адміністрація, інформаційне суспільство, права та обов'язки.

This publication raises and scientifically analyzes the issue of the essence of the activities of the Ministry of Justice of Ukraine and its normative definition. It is emphasized that information is a source of activity of the system of executive authorities, with its help, on its basis public administration is carried out, the functions and tasks of the state are performed. The role of the Ministry of Justice in ensuring the proper circulation of information, its protection and safeguarding, aiming at ensuring the implementation of human rights and freedoms, their protection and defense is no less than that of those public administrations that are directly involved in managing the information space of Ukraine, and follows accordingly from the competence of the Ministry of Justice. It is emphasized that the issue of the competence of the Ministry of Justice is a little-studied, but promising scientific direction, which makes it possible to establish the essence of the tools of administrative work of this executive body, to improve it and to ensure in its work all constitutionally established principles, which have as their center human rights and freedoms. It is established that the administrative and legal status of the Ministry of Justice of Ukraine is determined by its appointment and its affiliation to the system of executive bodies, which by their legal nature are collective subjects of law. In the science of administrative law, a group of such subjects is currently called «public administrations», which, unlike private individuals, through participation in administrative legal relations do not realize their own needs and interests, but, personifying the will of society, perform the functions and tasks of the state, act on its behalf and in the interests of society as a whole. Therefore, the status of such participants in legal relations is somewhat different from that of private individuals (individual subjects of law). The peculiarities are that in the regulatory regulation of the legal status of public administrations, rights and obligations are, as it were, derived – the primary elements of their legal status are the goal, objectives, functions, competence and authority. The publication is actually devoted to the study of the competence of the Ministry of Justice of Ukraine. But such a question would be too broad and already researched, we were interested in the activities of the Ministry of Justice of Ukraine in view of its connection with information and its role in the information society, which is a new stage in the development of a post-industrial society, where information completely controls human life, determines its character and direction.

Key words: executive and administrative activities, public administration, public management, state administration, legal policy, justice, administrative legal relations, the science of administrative law, management activities, executive bodies, functions, competence, sphere of authority, information, public administration, information society, rights and obligations.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. З самих перших років здобуття Україною незалежності сфера інформації не була і не знаходиться зараз поза увагою законодавця, і, відповідно, оскільки вона впорядкована за допомогою норм права, то потребує відповідного державно-владного впливу з боку держави для забезпечення належної реалізації норм в повсякденній соціальній активності людини в Україні. Такий вплив, як вбачається, полягає у правозастосовній діяльності органів виконавчої влади (публічних адміністрацій). Така потреба дедалі набуває все більш вагомого значення, враховуючи, що рівень розвитку українського суспільства дозволяє вести мову, про його, суспільства постіндустріальний характер, зокрема маємо підстави визначити наше суспільство, як інформаційне. Держава через діяльність своїх спеціально

уповноважених органів та посадових осіб такий вплив щоденно чинить, і інформація, яка в постіндустріальному суспільстві повністю визначає характер і спрямованість діяльності людини, отримує належний організаційно-нормативний захист та охорону. Інформація – це джерело діяльності системи органів виконавчої влади, за її допомогою, на її основі публічне адміністрування здійснюється, функції і завдання держави виконуються. Роль Міністерства юстиції в забезпеченні належного обігу інформації, її захисті та охороні, спрямуванні на забезпечення реалізації прав і свобод людини, на їх охорону і захист є не меншою, ніж тих публічних адміністрацій, які прямо задіяні в управлінні інформаційним простором України, і впливає відповідно із компетенції Міністерства юстиції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковане розв'язання проблеми та виділення

невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячена стаття. Наукові дискусії про співвідношення елементів правового статусу колективних суб'єктів адміністративного права широко представлені в адміністративно-правовому доктринальному просторі: В.Б. Авер'янов, О.Н. Армаш, Ю.П. Битяк, А.С. Васильєв, І.П. Голосніченко, А.Т. Козмюк, Р.С. Мельник, О.І. Миколенко, М.М. Потіп та ін.

Питання ж компетенції Міністерства юстиції власне з огляду на пов'язаність його роботи з інформацією є малодослідженим, але перспективним науковим напрямком, який дає змогу встановити сутність інструментарію управлінської праці цього органу виконавчої влади, вдосконалити його і забезпечити в його роботі всіх конституційно встановлених засад, що мають своїм центром права і свободи людини.

Постановка завдань. Визначитися із поняттям інформаційного суспільства, інформації, як джерела формування інформаційного суспільства та явища об'єктивної дійсності, яке повністю визначає характер діяльності людини, її спрямування і результати. Встановити, чи дійсно Міністерство юстиції України працює виключно з інформацією та яку роль в діяльності Міністерства юстиції інформація відіграє. Вичерпуємо таке розуміння через аналіз компетенції Міністерства юстиції України та встановлюємо значення цієї категорії (компетенції) у правовому статусі відповідного органу публічного адміністрування.

Виклад основного матеріалу. Як відомо, Конституція України проголосила тезу, згідно якої людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Відповідно, зрозуміло, що, оскільки саме права і свободи людини, як найголовніша соціальна цінність, визначають зміст і спрямованість діяльності держави, то все, що робить держава, всі державно-управлінські рішення, що приймаються в державі і набувають необхідної зовнішньої форми, мають на меті утвердження, забезпечення, охорону і захист саме прав і свобод людини; всі інші складові мети діяльності держави є похідними від цього незмінного та непорушного блага. Держава присутня в життєдіяльності людини своїм публічним владним впливом кожної миті, адже серед прав і свобод людини є такі, які вона, людина, може реалізовувати на перший погляд власноруч, поза активної участі держави (наприклад, право на життя, честь, гідність, здоров'я, власність та подібні), але все одно, держава не стоїть і не має права, згідно Конституції, стояти осторонь таких прав і свобод людини – вона владно присутня охоронним та захисним публічним потенціалом навколо всіх відносин людини в правовому просторі. Коли ж йдеться про права і свободи, які людина реалізує виключно за участю держави, то про необхідність публічно-владного втручання держави в життєдіяльність людини годі й говорити. Переважна більшість прав людини випливає із її двостороннього правового зв'язку із державою, і в даному випадку держава через інституції публічного адміністрування такі права і свободи утверджує, забезпечує до реалізації, охороняє, захищає та за можливістю відновлює у випадку завдання їм шкоди.

Держава наділяє людину відповідними правами і свободами, беручи на себе обов'язок утверджувати, забезпечувати їх реалізацію, охороняти та захищати у всіх сферах життєдіяльності людини, які потрапляють у сферу правового регулювання. Це ті сфери та галузі, де людина, реалізуючи свої потреби та інтереси, має організовувати свою поведінку таким чином, аби не створити загрозу завдання шкоди і не зашкодити правам і свободам інших учасників

суспільних відносин, колективним інтересам, інтересам суспільства, держави.

Не є виключенням і напрям суспільної життєдіяльності людини в інформаційному просторі.

З самих перших років незалежності України наша країна на рівні законодавства стала на шлях законодавчого регулювання інформаційної сфери. Як відомо, 2 жовтня 1992 року за номером 2657 – XII було прийнято Закон України «Про інформацію», яким інформаційним відносинам було надано характер правовідносин. Нормативна основа інформаційних правовідносин у державі зазнала подальшого правового регулювання 16 листопада 1992 року «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» (Закон втратив чинність у зв'язку із набранням чинності Законом України «Про медіа» від 13 грудня 2022 року), 21 грудня 1993 року «Про телебачення і радіомовлення» (так само втратив чинність з прийняттям Закону «Про медіа»), а також у відповідних статтях Цивільного кодексу та Кримінального кодексу України, що спрямовані на захист честі, гідності та ділової репутації особи внаслідок поширення неправдивої інформації, відшкодування матеріальної і моральної шкоди, завданої збиранням, збереженням, використанням та розголошенням свідчень про особу. Отже, бачимо, що сфера інформації не була і не є поза увагою законодавця в Україні, і, відповідно, оскільки вона впорядкована за допомогою норм права, то потребує державно-владного впливу з боку держави для забезпечення належної реалізації норм в повсякденній соціальній активності людини в Україні. Такий вплив, як вбачається, полягає у відповідній правозастосовній діяльності органів виконавчої влади (публічних адміністрацій). Така потреба дедалі набуває вагомості значення, враховуючи, що рівень розвитку українського суспільства дозволяє вести мову, про його, суспільства постіндустріальний характер, зокрема масмо підстави визначити наше суспільство, як інформаційне.

Інформаційне суспільство має доволі розгалужений потенціал визначення, через його багатоаспектність. Зокрема Є.В. Жуков зазначає: «Інформаційне суспільство (англ. Information society) за концепцією постіндустріального суспільства: нова історична фаза розвитку цивілізації, в якій головними продуктами виробництва є інформація і знання. Рисами, що відрізняють інформаційне суспільство, є: – збільшення ролі інформації і знань в житті суспільства; – збільшення долі інформаційних комунікацій, продуктів та послуг у валовому внутрішньому продукті; – створення глобального інформаційного простору, який забезпечує: а) ефективну інформаційну взаємодію людей; б) їх доступ до світових інформаційних ресурсів; в) задоволення їхніх потреб щодо інформаційних продуктів і послуг...» [1, с. 176]. М.В. Лисенко в свою чергу зазначає наступне: «Визначення інформаційного суспільства можна звести до того, що це суспільство, яке базується на інформації, де інформація, знання та технологічні системи, які детермінують інформаційну революцію, виступають основними характеристиками нового суспільства, яке радикально відрізняється від попереднього етапу розвитку цивілізації» [2]. А Комісія Європейського союзу 1993 року визначила інформаційне суспільство, як «суспільство, в якому діяльність людей здійснюється на основі використання послуг, що надаються за допомогою інформаційних технологій та технологій зв'язку» [3, с. 20]. Як свідчить В.С. Політанський: «Винахід самого терміна «інформаційне суспільство» приписується професору Токійського технологічного інституту Ю. Хаяши (початок 60-х рр. XX ст.), загальні контури якого були змальовані у звітах до японського уряду декількох організацій: Агентства економічного планування; Інституту розробки та використання комп'ютерів; Ради зі структури промисловості. Термін «інформаційне суспільство» було прийнято використовувати щодо нової світової спіль-

ноти, яка базується на інформації. Саме ця дефініція лежить в основі всіх визначень, які уточнюють, поглиблюють, конкретизують поняття інформаційного суспільства...» [4, с. 80]. Згідно ж точки зору В. Г. Пилипчука та О. П. Дзьобана, основними перевагами інформаційного суспільства є наступні: «Розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури; організацію і послідовний розвиток освіти; рівень залучення підприємницької діяльності в обіг електронної економіки. На думку авторів, остання перевага є найбільш перспективною і фактично вже освоєною у країнах Західної Європи, яка призводить до того, що все більше транзакцій у сучасній економіці й суспільстві взагалі здійснюється з використанням комп'ютерних мереж» [5, с. 116].

Отже, наведені тези наочно свідчать про розмаїття підходів до визначення «інформаційного суспільства», але всі вони, як бачимо, тим чи іншим чином стосуються ролі та значення інформації в житті людини, при цьому не просто у повсякденному житті, а у тих його галузях та сферах, які потрапляють під державно-правове регулювання. Інформація потребує надійного правового захисту, охорони, збереження оскільки, як виходить із визначень інформаційного суспільства, здатна значно впливати на права і свободи людини, на всю її життєдіяльність. Вбачаємо, що використання інформації у тих взаєминах людей, які не можуть жодним чином зашкодити правам, свободам та інтересам як учасників таких взаємин, так і всякому іншому, не потребують державно-владного втручання, ані через законодавчу, ані через виконавчо-розпорядчу діяльність, залишаючись поза правового простору частиною морально-етичного, релігійно-впорядкованого, традиційно-звичаєвого простору. Держава стає незмінним учасником соціальних відносин, шойно обіг інформації в приватно-правовому чи в публічно-правовому просторі може призвести до створення загрози завдання шкоди права та інтересам учасників правовідносин або ж таку шкоду завдав.

Здійснення державно-владного впливу на суспільні відносини, як вбачаємо, лише започатковується законодавчим врегулюванням. Норма права, як первісна цеглина в механізмі правового регулювання без подальшої роботи апарату держави з нею, нажалі, так і залишається статичним елементом чи просто декларацією. Будь-яке право чи свобода, рівною мірою і юридичний обов'язок мають бути забезпечені державою її охоронним потенціалом, право-забезпеченням чи нормативно-юрисдикційними повноваженнями (стосовно виконання юридичних обов'язків). Як з цього приводу принагідно зауважує О.М. Куракін:

– «механізм правового регулювання – це набір правових засобів, призначених для моделювання поведінки людей, опосередкованої юридичними категоріями (суб'єктивними правами та юридичними обов'язками),

– «правове регулювання це динамічне явище, а механізм – система засобів, що забезпечують дію права в процесі правового регулювання» [6, с. 48].

О.Ф. Скакун визначає механізм правового регулювання наступним чином: «Це – процес переходу нормативності права в упорядкованість суспільних відносин, який здійснюється суб'єктами правового регулювання за допомогою системи правових засобів, способів і форм з метою задоволення суспільних і приватних інтересів учасників суспільних відносин, забезпечення правопорядку» [7, с. 262].

В Україні серед органів державного управління (публічного адміністрування), що мають на меті здійснити переведення нормативності права в упорядковані суспільні відносини в сфері обігу інформації, особливе місце посідає Міністерство юстиції України. Основи правового статусу Міністерства юстиції містяться в Положенні про міністерство юстиції України, яким воно визначене центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України, серед складових призначення якого більша частина напрямків прямо стосується обігу інформації. Зокрема, на наше переконання, інформаційно-залежними є наступні складові державної правової політики: питання банкрутства та державної політики у сфері запобігання неплатоспроможності боржників, у сфері нотаріату, організації

примусового виконання рішень судів та інших органів, державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, державної реєстрації обтяжень рухомого майна, державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, фізичних осіб – підприємців та відокремлених підрозділів юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави, у сфері виконання кримінальних покарань та пробачії, з питань утримання військовополонених, у сфері правової освіти населення; забезпечує формування державної політики у сфері архівної справи і діловодства та створення і функціонування державної системи страхового фонду документації; забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції. Тобто все, що робить Міністерство юстиції України, виконуючи функції і завдання у визначеній підвладній йому сфері, так чи інакше пов'язується з обігом інформації, яка своєю чергою, знаходячись у динамічному використанні, потребує належної охорони та захисту від протиправного на неї впливу.

О. Марченко зазначає наступне стосовно правового статусу Міністерства юстиції України: «Адміністративно-правовий статус Міністерства юстиції України – це взаємопов'язаний комплекс завдань, прав і обов'язків у сфері виконавчо-розпорядчої діяльності, надання адміністративних послуг та підстав адміністративної відповідальності. Основною метою даного комплексу є формування належних умов для забезпечення прав, свобод та законних інтересів фізичних і юридичних осіб. На Мін'юст покладено ряд зобов'язань у сфері державної політики, основна мета яких є забезпечення справедливості, а саме правового регулювання (захисту) прав, свобод та законних інтересів фізичних і юридичних осіб, тим більше, що боротьба за справедливість зараз відбувається майже у всіх основоположних сферах життєдіяльності суспільства» [8, с. 56]. Також О.В. Марченко зазначає: «Адміністративні права Мін'юсту можна класифікувати на такі види (відповідно до сфери їхнього поширення): щодо співпраці з населенням, внутрішньо-організаційної діяльності, роботи з інформаційними ресурсами та заходи адміністративного примусу» [9, с. 265]. Не піддаючи критичному аналізу загальну концепцію визначення адміністративно-правового статусу Міністерства юстиції України в цьому конкретному випадку, наголосимо, що автор принагідно виділяє роботу з інформаційними ресурсами як напрямок, в якому Міністерство наділене низкою адміністративних прав.

Загалом, маємо зазначити, що будь-яке міністерство, рівно як і інші центральні органи виконавчої влади, Міністерство юстиції в тому числі, є так званим «колективним» суб'єктом адміністративного права (публічного адміністрування за новою назвою цього виду суб'єктів). Найсуттєвішою рисою колективного суб'єкта адміністративного права є те, що в його адміністративно-правовому статусі першочергове місце займає його призначення і мета діяльності, функціонально-компетенційний блок та блок юридичної і дисциплінарної відповідальності. Права і обов'язки є похідними, такими, що допомагають розвинути уяву про функції і компетенцію, дещо конкретизувати та забезпечити їх належне виконання і реалізацію. Так, зокрема в допомогу висловленому, Т.О. Санжарук зазначає: «Ключовою категорією, яка характеризує правосуб'єктність колективного суб'єкта права є його компетенція, елементами якої є юридично визначені сфери і об'єкти впливу; повноваження як гарантована законом міра прийняття рішень; цілі як довгострокова нормативну орієнтацію; обов'язковість дій, якими відбувається забезпечення виконання цілей та завдань колективного суб'єкта» [10, с. 124, 127].

Визначення поняття «компетенція» в адміністративно-правовій науці та його співвідношення із поняттям «повноваження», як ключові у визначенні адміністративно-правового статусу органу публічного адміністрування, який в свою чергу є колективним суб'єктом адміністративного права, що також накладає відбиток на його особливості, становить предмет плідної дискусії, не вдаючись глибоко до якої зазначимо, що переважно «компетен-

ція» визначається, як «сукупність його предметів відання і владних повноважень, передбачених законодавством або іншими нормативно-правовими актами, шляхом реалізації яких орган виконавчої влади здійснює свою діяльність» [11, с. 54]. В.О. Спасенко беззаперечно наполягає на наступному: «Компетенцію суб'єкта публічного адміністрування слід розглядати як сукупність визначених законодавством предметів відання та повноважень, спрямованих на виконання поставлених завдань і функцій» [12] і продовжує:

– «предмети відання, тобто правове закріплення кола об'єктів, предметів, справ, на які поширюються владні повноваження. Відтак, предмети відання становлять сферу діяльності суб'єкта публічного адміністрування» [12];

– «повноваження – система прав та обов'язків, набутих у легітимний спосіб державою, місцевим самоврядуванням, державними органами і органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, іншими суб'єктами правовідносин з метою забезпечення можливостей, потреб та інтересів людини і громадянина, окремих соціальних груп та суспільства в цілому» [12].

З метою уникнення поглиблення в дискусію, яка не є предметом даної публікації, не станемо піддавати критичному аналізу всі, які існують позиції щодо визначення функцій, компетенції та повноважень органу публічного адміністрування, їх наголосимо, що з метою проведення нашого дослідження компетенцію станемо розуміти, як нормативно-окреслені предмети відання і повноваження, де предмети відання – це визначені на законодавчому рівні і закріплені за кожним конкретним органом публічного адміністрування сфери діяльності такого органу, а повноваження – система прав і обов'язків, через реалізацію і виконання яких орган публічного адміністрування виконує функції і завдання держави, які на нього покладені.

Як вказувалося вище, навіть побіжний погляд на п.1 Положення про міністерство юстиції України дає нам можливість визначити його сутність, як одного з необхідних демократичних інститутів, функціонування якого спрямоване на забезпечення визначеного державою порядку в сфері запобігання, виявлення та усунення порушень права з метою забезпечення належної реалізації прав і свобод людини, утвердження справедливості та законності у суспільстві, реалізації публічної правової політики, впровадженню в юридичну практику принципів законності, справедливості та верховенства права, пріоритету прав і свобод людини, людиноцентризму. Саме через діяльність Міністерства юстиції забезпечується відповідність підзаконних нормативно-правових актів Конституції і чинному законодавству, організовані та забезпечені до функціонування всі юридичні інститути – виконавча служба, кримінально-виконавча служба, нотаріат, судова

система тощо.

Висновки та перспективи подальших розробок.

Отже, всі визначення інформаційного суспільства, так чи інакше стосуються ролі та значення інформації в житті людини, при цьому не просто у повсякденному житті, а у тих його галузях та сферах, які потрапляють під державно-правове регулювання. Інформація потребує надійного правового захисту, охорони, збереження оскільки, як виходить із визначень інформаційного суспільства, здатна значно впливати на права і свободи людини, на всю її життєдіяльність. Вбачаємо, що використання інформації у тих взаєминах людей, які не можуть жодним чином зашкодити правам, свободам та інтересам як учасників таких взаємин, так і взаємному іншому, не потребують державно-владного втручання, ані через законодавчу, ані через виконавчо-розпорядчу діяльність, залишаючись поза правового простору частиною морально-етичного, релігійно-впорядкованого, традиційно-звичаєвого простору. Держава стає незмінним учасником соціальних відносин через публічно-адміністративну діяльність органів виконавчої влади, щойно обіг інформації в приватно-правовому чи в публічно-правовому просторі може призвести до створення загрози завдання шкоди права та інтересам учасників правовідносин або ж таку шкоду завдав.

В процесі виконання функцій і завдань держави Міністерство юстиції, як це випливає із змісту п.4 Положення про нього має справу із інформацією, яка власне і є певним предметом його діяльності. Забезпечення реалізації прав і свобод людини, як найвища соціальна цінність, їх охорона і захист в діяльності Міністерства юстиції України, будучи першочерговою метою, здійснюються через відповідний інструментарій публічного адміністрування – відповідні управлінські проблеми форми і методи їх вирішення, а зміст, предмет цих інструментів – інформація, яка і є тією рушійною силою, що впливає на поведінку людини, на характер її рішень та дій, які вона, людина щоденно приймає та реалізує для забезпечення своєї життєдіяльності. І, хоча Міністерство юстиції України, саме не входить до системи органів виконавчої влади, які прямо призначені здійснювати державне управління в інформаційній сфері, тим не менше, через свої функції розробки проектів законів та інших нормативно-правових актів, здійснення правової експертизи проектів законів, інших актів законодавства, здійснення антикорупційної та гендерно-правової експертизи нормативно-правових актів, здійснення державної реєстрації (юстування) нормативно-правових актів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, а також інших органів, акти яких відповідно до законодавства підлягають державній реєстрації тощо (цих пунктів понад п'ятдесят), роль його для інформаційного простору України вбачається провідною.

ЛІТЕРАТУРА

1. Жуков Є.В. Інформаційне суспільство як новий етап цивілізаційного розвитку: політико-правовий аспект. *Актуальні проблеми політики*. 2011. №42. С.175-182.
2. Лисенко М.В. Інформаційне суспільство як теорія і практика сучасності. 2007. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/fd064174-fd29-4c6f-a161-ab4ee04659b9/content>
3. Северінова Ю.Б. Еволюційний розвиток поняття «інформаційне суспільство». *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція*. 2017. Вип. 29(1). С. 20-22.
4. Політанський В.С. Поняття інформаційного суспільства: теоретико-правовий підхід. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2017. № 1. С. 77-86.
5. Филичук В.Г., Дзьобань О.П. Інформаційне суспільство: філософсько-правовий вимір: монографія. Ужгород: ІВА, 2014. 282 с.
6. Куракін О.М. Структура механізму правового регулювання. *Науковий вісник Ужгородського Національного університету : серія: Право*. 2015. Т.1 Вип. 35. Частина 2. С. 41-44.
7. Скакун О.Ф. Теорія держави і права : [підруч.]. Х. 2008. 656 с.
8. Марченко О.В. Поняття та зміст адміністративно-правового статусу Міністерства юстиції України. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2017. № 1. С. 52-56.
9. Марченко О. В. Поняття та зміст адміністративно-правового статусу Міністерства юстиції України. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2016. № 32. С. 259-268.
10. Санжарук Т.О. Правовий статус як властивість індивідуального суб'єкта права та компетенція як властивість колективного суб'єкта права. *Актуальні проблеми держави і права*. 2005. № 25. С. 122-128.
11. Сікорський О.П. Поняття концепції органу виконавчої влади. *Гуманіт. вісн. НУК*. 2012. Вип. 5. С. 52-54.
12. Брода А.Ю., Присяжнюк А.Г. Правовий статус Міністерства юстиції України у сфері експертного забезпечення правосуддя. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління і адміністрування*. URL: <https://reicst.com.ua/pmtl>